

A gyermekek jogellenes külföldre vitele, illetve visszatartása tárgyában létrehozott új eljárásrend bemutatása 2.

Korábbi cikkünkben a gyermekek jogellenes külföldre vitelével kapcsolatos alapvetéseket tisztáztuk. Kétrészes blogunk folytatásában a gyermekek jogellenes külföldre vitele, illetve visszatartása tárgyában létrehozott új eljárásrend konkrétumait kívánjuk bemutatni.

1.) Általános információk

Meg kívánjuk ismételni, hogy az állampolgárságnak nincsen relevanciája a jogellenes gyermekelviteli ügyekben; jogellenes elvitel vagy visszatartás esetében annak az országnak a bírósága fog eljárni, ahova a gyermek jogellenesen került. Tehát amennyiben Magyarországra hoznak jogellenesen egy gyermeket egy másik országból, és mindkét ország legalább a Hágai Gyermekelviteli Egyezménynek tagja, ez esetben Magyarországon kizárólagos illetékességgel a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB) jár el első fokon.

Az eljárás illetve az eljárásrend nagyon speciális igen szűk és korlátozott bizonyítási keretekkel.¹ Jogellenes gyermekelvitel esetében a bíróság soron kívül, nemperes (peren kívüli) eljárásban határoz, és nem tárgyalás, hanem meghallgatás keretében. A kérelmező ebben az esetben az a szülő, akit hátrahagytak a másik országban, a kérelmezett/kötelezett pedig az a szülő, aki ide hozta jogellenesen a gyermeket.

Az egyszerű eljárásban a kérelmezőre hárul a bizonyítási teher, abban a két ténykérdésben, hogy közvetlenül az elvittet megelőzően a gyermeknek volt szokásos tartózkodási helye a másik tagállamban, illetve a másik tény, amelyet bizonyítania kell, hogy abban az államban ahol ez az általa állított szokásos tartózkodási hely van, az ottani jogrendszer szerint a másik szülő nem tehetné volna meg, hogy elhozza a gyermeket.

2. Határidők

Fontos szabály, hogy az eljárást 1 éven belül meg kell indítani az eljárást abban az államban, ahova vitték a gyermeket, ez esetben a beilleszkedés vizsgálat kizárt. Magyarország esetében megindítás alatt a kérelem PKKB-ra történő érkezését tekintjük.

---

¹ Az eljárás kereteit a Gyermekek Jogellenes Külföldre Vitelének Polgári Jogi Vonatkozásairól szóló, Hágában, az 1980. évi október 25. napján kelt, az 1986. évi 14. törvényerejű rendelettel kihirdetett szerződés végrehajtásáról szóló 7/1988. (VIII. 1.) IM rendelet adja meg.

Az 1 év eltelte után beérkezett kérelem esetén nyílik meg a lehetőség az arra való hivatkozásra a kérelmezetti illetve kötelezetti oldalon, hogy bizonyítsa annak tényét, hogy a gyermek Magyarországon beilleszkedett. Az 1980. évi Hágai Egyezmény szerinti visszaviteli eljárásokban minden bírósági szinten hat héten belül kell döntést hozni, kivéve ha ez rendkívüli körülmények miatt nem lehetséges.

Az általános szabály ezekben az ügyekben a visszavitel elrendelése, a visszavitel elrendelésének megtagadása kivételesnek mondható. A továbbiakban áttekintjük, mely esetekben tagadható meg a gyermek visszavitelével kapcsolatos döntés meghozatala.

3.) Mikor tagadható meg a gyermek visszavitele?

A megkeresett Állam igazságügyi vagy államigazgatási szerve nem köteles elrendelni a gyermek visszavitelét, ha az azt ellenző személy, intézmény vagy más szerv bizonyítja, hogy a gyermek felett felügyeleti joggal rendelkező személy, intézmény vagy más szerv az elvitel vagy elrejtés időpontjában nem gyakorolta ténylegesen e jogokat, illetve előzetesen vagy utólag hozzájárult az elvitelhez vagy elrejtéshez, VAGY a gyermeket visszavitele testi vagy lelki károsodásnak tenné ki vagy bármi más módon elviselhetetlen helyzetet teremtené számára. Az igazságügyi vagy államigazgatási szerv akkor is megtagadhatja a gyermek visszavitelének elrendelését, ha úgy találja, hogy a gyermek ellenzi a visszavitelét és elérte már az érettségnek azt a fokát, amikor nézetei már számításba veendők

Leggyakrabban a bíró hallgatja meg közvetlenül a gyermeket, az Országos Bírói Hivatal nagy hangsúlyt fektet a bírák képzésére, így a gyermek meghallgatása terén kifejezetten pozitívak a tapasztalatok.